

Beslut

efter kvalitetsgranskning av det specialpedagogiska arbetet för att stödja lärare inom garantin för tidiga stödinsatser vid Bergsåkers skola i Sundsvalls kommun

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en tematisk kvalitetsgranskning på Bergsåkers skola avseende kvaliteten inom det specialpedagogiska arbetet för att stödja lärare inom garantin för tidiga stödinsatser.

Granskningens syfte är att bedöma kvaliteten i de samråd som sker inom garantin för tidiga stödinsatser. I dessa samråd ska personal med specialpedagogisk kompetens bidra med sin kompetens till skolors arbete med att främja de yngre elevernas språkliga (svenska) och matematiska utveckling.

Skolinspektionen gör en samlad bedömning av skolenhetens förberedelse och genomförande av samråd inom garantin för tidiga stödinsatser, utifrån de kvalitetskriterier som tagits fram för granskningen (se bilaga 1). Om Skolinspektionen bedömer att ett utvecklingsarbete behövs för att höja verksamhetens kvalitet inom något område anges ett utvecklingsområde. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs då också av huvudmannen. I bilaga 2 återfinns granskningens författningsstöd.

Skolinspektionen besökte Bergsåkers skola den 14 mars 2023. Besöket genomfördes av utredarna Susanne Lindberg Åkerberg och Sylvia Lindqvist.

Vid granskningsbesöket inhämtades information om såväl styrkor som utvecklingsområden inom verksamheten. Värderingarna i detta beslut grundar sig på:

- En gruppintervju med lärare och förskollärare som undervisar i förskoleklass.
- En gruppintervju lärare som undervisar i åk 1-3.
- En intervju med personal med specialpedagogisk kompetens.
- En intervju med rektorn.
- Studier av dokument som begärts in från skolan.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens tjänsteanteckning från besöket för faktakontroll.

Den här granskningen är del av ett större regeringsuppdrag att följa upp och utvärdera garantin för tidiga stödinsatser

(<https://www.skolinspektionen.se/aktuellt/granskningar-pa-gang/garanti-for-tidiga-stodinsatser/>).

De samlade iakttagelserna från alla skolorna som har ingått i granskningen kommer att presenteras i en övergripande kvalitetsgranskningsrapport. Rapporten är planerad att publiceras hösten 2023.

Beslut:

Skolinspektionen bedömer att arbetet på Bergsåkers skola kan utvecklas avseende samråd inom garantin för tidiga stödinsatser.

Förberedelser för samråd inom garantin för tidiga stödinsatser

Rektorn behöver därför inleda ett utvecklingsarbete inom följande del.

- Att utveckla rutinerna för arbetet med de samråd som ska ske mellan lärare och personal med specialpedagogisk kompetens.

Genomförande av samråd inom garantin för tidiga stödinsatser

Rektorn behöver därför inleda ett utvecklingsarbete inom följande del.

- Att särskild bedömning vid indikation samt planering av stödinsatser sker i samråd mellan lärare i förskoleklass och personal med specialpedagogisk kompetens.
- Att arbetet med garantin även rymmer svenska som andraspråk och att det blir likvärdigt med arbetet i svenska och matematik.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den 2023-11-06 redovisa till Skolinspektionen vilka förbättringsåtgärder som vidtagits utifrån det identifierade utvecklingsområdet och resultat av dessa åtgärder. Som stöd för redovisningen bör bifogad mall användas.

Redogörelsen skickas till kvalitetsgranskningarsthlm@skolinspektionen.se.
Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr 2022:8799) i de handlingar som sänds in.

Skolinspektionens bedömningar

Samlad bedömning

Skolinspektionen bedömer att arbetet inom det granskade området "Förberedelser för samråd" och "Genomförande av samråd" inom garantin för tidiga stödinsatser kan utvecklas.

Granskningen visar att lärare och personal med specialpedagogisk kompetens har etablerat ett nära samarbete som rymmer samtal om hur det gemensamma arbetet med garantin ska utformas och hur arbetet ska leda till att syftet med garantin uppfylls. Det finns utarbetade rutiner för samarbetet men dessa omfattar inte samtliga samråd inom garantin eftersom lärare i förskoleklass och personal med specialpedagogisk kompetens inte gör särskild bedömning i samråd för de elever som visar indikation eller planerar stödinsatser i samråd. Vidare har behov av kompetensutvecklingsinsatser identifierats och det finns en samsyn kring målsättningen för arbetet. Även om garantins begrepp används något begränsat av lärare och personal med specialpedagogisk kompetens finns det en gemensam förståelse för innebörden.

Granskningen visar vidare att lärare och personal med specialpedagogisk kompetens löpande analyserar resultaten av de obligatoriska materialen tillsammans och tar avstamp i vad det är som påverkar elevernas resultat. De använder sina specifika kunskaper och samtalar om vilket stöd som fungerar för olika elever samt reflekterar och analyserar tillsammans hur undervisningen har utgått från ett varierat sätt att lära och hur eleverna har fått möjlighet att visa sina kunskaper. I arbetet med att möta elevernas varierande förutsättningar och behov tar lärare och personal med specialpedagogisk kompetens stöd av varandra. Dock deltar inte lärare i förskoleklass i samtal med personal med specialpedagogisk kompetens i lika hög utsträckning som lärarna i årskurs 1. Samråden inom svenska som andraspråk är inte heller likvärdigt med samråden i svenska och matematik.

Förberedelser för samråd inom garantin för tidiga stödinsatser

Motivering

Ett nära samarbete har etablerats men skolans rutiner rymmer inte samtliga samråd

Granskningen visar att lärare och personal med specialpedagogisk kompetens har etablerat ett nära samarbete och för samtal om hur det gemensamma arbetet med garantin ska utformas.

Av samtliga intervjuer med lärare och personal med specialpedagogisk kompetens framkommer att de har använt sig av Skolverkets bedömningsstöd redan innan garantin kom men att införandet av garantin har bidragit till att det riktas ökat fokus på och mer specialpedagogiska resurser till de yngre årskurserna. Det uppges även att garantin ses som en del i det ordinarie arbetet kring extra anpassningar och särskilt stöd samtidigt som den har en särskild roll vilket beskrivs i termer av den är ett bra verktyg för att kunna sätta in rätt stöd tidigt. Vidare framkommer att lärare och personal med specialpedagogisk kompetens arbetar på ett strukturerat sätt tillsammans utifrån huvudmannens och skolans rutiner för arbetet med garantin. Dock uppges i intervjuer med lärare i förskoleklass och personal med specialpedagogisk kompetens att särskild bedömning vid indikation och planering av stödinsatser inte sker i samråd utan att lärarna själva gör en bedömning som ligger till grund för stödinsatser.

I samtliga intervjuer uppges att lärare och personal med specialpedagogisk kompetens endast använder enstaka begrepp som är centrala i garantin i sina samtal men att begreppen används i skrift samt att de har en gemensam förståelse för dess innebörd. Det finns även en samsyn kring att arbetet med garantin ska leda till att sätta in rätt stöd tidigt samt få eleverna att kunna läsa, skriva och räkna. I samtliga intervjuer framkommer även att lärare och personal med specialpedagogisk kompetens för samtal om undervisning, extra anpassningar och särskilt stöd utifrån det som framkommit i resultaten av de obligatoriska materialen och att detta leder till att undervisningen utvecklas. Dock framgår i intervju med lärare i förskoleklass att de inte deltar i samtal med personal med specialpedagogisk kompetens i lika hög utsträckning som lärarna i årskurs 1 gör eftersom det finns en tanke om att den specialpedagogiska kompetensen bör prioriteras i årskurs 1. Detta bekräftas även i intervju med såväl rektor som i intervju med personal med specialpedagogisk kompetens.

Behov av kompetensutvecklingsinsatser identifieras i arbetet med garantin

Granskningen visar att såväl lärare som personal med specialpedagogisk kompetens har identifierat behov av kompetensutvecklingsinsatser i arbetet med garantin. Rektorn och personal med specialpedagogisk kompetens uppger exempelvis i intervju att de har en pågående insats som handlar om neuropsykiatriska funktionsnedsättningar och enligt rektorn är den utbildningen något som lärarna själva efterfrågat utifrån ett identifierat behov. Det framgår även att de arbetar med kooperativt lärande och att även den insatsen kopplas till arbetet med garantin. I intervju berättar lärare att de inte har den kunskap och den kompetens som krävs för att arbeta med elever som är nyanlända eller har annat modersmål. Det uppges även det finns en otydlighet från huvudmannens sida gällande vilka elever som ska läsa svenska respektive svenska som andraspråk. Detta leder enligt lärarna till att det är svårt för lärarna att genomföra de obligatoriska materialen eftersom det finns en osäkerhet kring vilket bedömningsstöd som ska användas.

Även rektorn uppger i intervju att det finns ett behov av kompetensutvecklingsinsatser inom svenska som andraspråk och att hen har uppmärksammat att lärarna behöver mer stöd och mer grundkunskaper inom detta ämne. Lärare berättar i intervju att de inte fått någon kompetensutveckling som handlat specifikt om garantin men att det skulle behövas.

Genomförande av samråd inom garantin för tidiga stödinsatser

Motivering

Resultat från materialen analyseras, men arbetet med garantin är inte likvärdigt mellan ämnen och stadier

Granskningen visar att lärare och personal med specialpedagogisk kompetens löpande analyserar resultaten av de obligatoriska materialen tillsammans men att det är skillnad i hurvida samråd mellan lärare och specialpedagogisk kompetens genomförs vid särskild bedömning, mellan såväl ämnen som mellan förskoleklass och lågstadiet. Lärare som undervisar i årskurserna 1-3 och personal med specialpedagogisk kompetens berättar exempelvis i intervju att särskild bedömning görs i samråd för de elever som visat indikation och att de gemensamt granskar alla elevers resultat och talar om vad de ser och hur de tänker kring respektive elevs stödbehov. I intervjuerna uppges även att lärare i årskurserna 1-3 och personal med specialpedagogisk kompetens genomför bedömningsstöden tillsammans vilket upplevs som positivt eftersom det bidrar till ökad samsyn och säkrare bedömningar. Av intervju med lärare och personal med specialpedagogisk kompetens framgår vidare att de tillsammans planerar anpassningar och stöd med utgångspunkt i sin resultatanalys. Såväl lärare i årskurserna 1-3 som personal med specialpedagogisk kompetens berättar att detta sker både under formella och informella former som exempelvis vid planerade möten, i det löpande arbetet i klassrummet eller under samtal i personalrummet. Det framgår även att personal med specialpedagogisk kompetens är aktiva i genomförandet av anpassningar och stöd exempelvis genom att de håller i individuell träning av bokstäver och ljud samt finns med i klassrummet under matematiklektionerna.

Av intervjuer med lärare i förskoleklass och personal med specialpedagogisk kompetens framgår dock att särskild bedömning inte sker i samråd med specialpedagogisk kompetens. Lärare från förskoleklass berättar att de tar kontakt med personal med specialpedagogisk kompetens först då de ser att det behövs stöd som de själva inte kan tillgodose och att specialläraren då går in och undersöker vad som behöver göras för att eleven ska få stöd. De beskriver vidare att i förskoleklass är det lärare som själva gör den första anpassade insatsen utan att först samråda med personal med specialpedagogisk kompetens.

Lärare i förskoleklass berättar att de först brukar prata tillsammans med närmsta kollegan och komma fram till vilka stödinsatser som kan vara lämpliga. Om stödet inte fungerar eller om de behöver mer idéer tar de hjälp av personal med specialpedagogisk kompetens. Detta bekräftas även i intervju med personal med specialpedagogisk kompetens där personalen uppger att arbetet med anpassningar och stöd i förskoleklassen främst sker i löpande, handledande form, där tider bokas allt eftersom behov uppstår.

Att arbetet med garantin skiljer sig åt mellan förskoleklass och lågstadiet beskrivs även i intervju med rektorn där det dessutom framkommer att förskoleklass tidigare fått stå tillbaka vad gäller stöd av personal med specialpedagogisk kompetens till fördel för lågstadiet, men att den specialpedagogiska kompetensen riktad mot förskoleklass nu har utökats. I samtliga intervjuer beskrivs vidare att det sker kontinuerliga uppföljningar av de anpassningar och stödinsatser som sätts in inom ramen för garantin och att personal med specialpedagogisk kompetens är med vid uppföljning både i förskoleklass och i årskurs 1-3. Det framkommer även att detta görs både informellt och formellt samt finns med i årshjulet.

Vidare visar granskningen att lärare och personal med specialpedagogisk kompetens samtalar om resultat, undervisning och anpassningar tillsammans och att samtalen berör såväl grupp- som individnivå. I analyserna som görs uppmärksammas mönster och skillnader som rör kön, modersmål och funktionsnedsättning i relation till såväl resultat som till stöd och anpassningar. Lärare från förskoleklass berättar exempelvis i intervjun att de identifierat att det generellt är fler pojkar som visar indikation och behöver stöd medan lärare från årskurs 1-3 uppger att de inte noterat några skillnader mellan flickor och pojkar men att de sett att elever med annat modersmål behöver mer stöd och hjälp i svenskan än i matematiken. Det framkommer även att lärarna tycker det är svårt att sätta in rätt stödinsatser till andraspråkselever. Detta bekräftas även i intervju med rektorn där det framkommer att de på skolan inte har kommit lika långt i samråden i svenska som andraspråk som i svenska och matematik och att det finns en del arbete kvar att göra.

Lärare och personal med specialpedagogisk kompetens reflekterar över undervisningen och tar stöd av varandras professioner

Granskningen visar att lärare och personal med specialpedagogisk kompetens för samtal om hur undervisningen och bedömningssituationerna fungerar för olika elever. I intervju berättar exempelvis lärare i årskurserna 1-3 att de tänker tillsammans med personal med specialpedagogisk kompetens kring vad de enskilda eleverna behöver för att klara av att genomföra de obligatoriska materialen på bästa sätt.

Det uppges bland annat det kan handla om att vissa elever får sitta mer enskilt eller i liten grupp tillsammans med specialläraren för att kunna göra bättre ifrån sig. I samtliga intervjuer beskrivs även att de har pågående utvecklingsarbeten på skolan som handlar om kooperativt lärande och neuropsykiatriska funktionsnedsättningar och att diskussioner och samtal som sker inom ramen för det arbetet går i linje med, och kan kopplas till, arbetet med garantin.

Vidare framkommer att lärare och personal med specialpedagogisk kompetens tar stöd av varandras kompetenser och att lärare får hjälp att analysera sin egen undervisning som en följd av bedömningen som sker inom ramen för garantin. Lärare i årskurserna 1-3 beskriver exempelvis i intervju att personal med specialpedagogisk kompetens genom sina frågor får dem att reflektera och se såväl styrkor som utvecklingsbehov i undervisningen. De uppger även att de delar erfarenheter och kunskaper samt pratar om vilka insatser de provat på samt vad som fungerar bra respektive mindre bra i undervisningen. Även lärare från förskoleklass beskriver i intervju att de har givande samtal med personal med specialpedagogisk kompetens och att det leder till att de provar nya saker i undervisningen. Dock framkommer att de skulle behöva mer specialpedagogiskt stöd än vad de i nuläget har eftersom elevgruppen kräver det.

Identifierat utvecklingsområde

Förberedelser för samråd inom garantin för tidiga stödinsatser

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande:

- **Att utveckla rutinerna för arbetet med de samråd som ska ske mellan lärare och personal med specialpedagogisk kompetens.**

Skollagen definierar tre situationer inom garantin för tidiga stödinsatser, där ansvarig förskollärare eller lärare som huvudregel ska samråda med personal med specialpedagogisk kompetens (särskild bedömning, planering av stöd och uppföljning av extra anpassningar)¹.

Granskningen visar att det på Bergsåkers skola finns rutiner för arbetet med garantin men att dessa inte omfattar samtliga samråd eftersom lärare i förskoleklass och personal med specialpedagogisk kompetens inte gör särskild bedömning i samråd för de elever som visar indikation eller planerar stödinsatser i samråd. Det framkommer även att de särskilda begrepp som särskiljer arbetet med garantin endast används till viss del även om det finns en gemsam förståelse för dess innebörd.

¹ 3 kap. 4 a § skollagen (2010:800).

Genom att utveckla skolans rutiner för samråden så att även lärare i förskoleklass tar del av specialpedagogisk kompetens kan de stödinsatser som sätts in bli mer adekvata och effektfulla. Gemensamma diskussioner om vad garantin omfattar och dess centrala begrepp ökar förutsättningarna för att nå målet med garantin. Det är särskilt viktigt att det finns en samsyn om den låga tröskel som ska krävas för att en elev ska bedömas uppvisa "indikation". Detta för att minimera risken för att elever som inte har så uppenbara stödbehov förblir oupptäckta.

Mot bakgrund av ovanstående rekommenderar Skolinspektionen att rektorn ger lärare och personal med specialpedagogisk kompetens förutsättningar att utveckla skolans rutiner så de innefattar samtliga tre samråd och också tydliggör lärares och personal med specialpedagogisk kompetens ansvar i de olika delarna. I samband med att rutinerna utvecklas kan också diskussioner föras som syftar till att nå en gemensam förståelse för vad som särskiljer garantin och dess begrepp från ordinarie arbete.

Identifierat utvecklingsområde

Genomförande av samråd inom garantin för tidiga stödinsatser

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande:

- **Att särskild bedömning vid indikation samt planering av stödinsatser sker i samråd mellan lärare i förskoleklass och personal med specialpedagogisk kompetens.**
- **Att arbetet med garantin även rymmer svenska som andraspråk och att det blir likvärdigt med arbetet i svenska och matematik.**

Garantin består av flera led för att säkerställa att elever i behov av stödinsatser får rätt stöd i rätt tid. Ansvarig förskollärare eller lärare ska i förskoleklassen, årskurs 1 och 3 i grundskolan under vissa förutsättningar genomföra en särskild bedömning av en elevs kunskapsutveckling.² Den särskilda bedömningen ska ske i samråd med personal med specialpedagogisk kompetens.³

Granskningen visar att lärare i förskoleklass först gör en egen bedömning för elever som visat indikation samt genomför stödinsatser på egen hand utan att först samråda med personal med specialpedagogisk kompetens. Detta kan medföra att elever med mer svårupptäckt stödbehov riskerar att inte upptäckas i tid, och att de stödinsatser som sätts in inte har optimal effekt.

² 3 kap. 4 § 1 st. skollagen.

³ 3 kap. 4 a § skollagen.

Genom att lärare i förskoleklass och personal med specialpedagogisk kompetens gör en särskild bedömning av elever som visat indikation i samråd och planering av stödinsatser görs i samråd skapas förutsättningar för att syftet med garantin bättre kan uppfyllas. Vidare visar granskningen att arbetet med garantin inte är likvärdigt då lärare i förskoleklass inte deltar i samtal om undervisning, extra anpassningar och särskilt stöd i lika hög utsträckning som lärarna i årskurs 1 gör. Arbetet är heller inte är likvärdigt i svenska som andraspråk som i svenska och matematik, vilket även det kan leda till att elever med stödbehov inom dessa ämnen inte upptäcks i rätt tid och får det stöd och de anpassningar de har behov av. Skolans analysarbete och planering av stödinsatser kan även utvecklas och fördjupas så att kvaliteten i lärares undervisning kan förbättras än mer och bidra till att fler elever når kriterier för bedömning av godtagbara kunskaper inom garantins ämnen.

Mot bakgrund av ovanstående rekommenderas rektorn att verka för att personal med specialpedagogisk kompetens används vid särskild bedömning och planering av stödinsatser även i förskoleklass. Rektorn rekommenderas även att verka för att arbetet med garantin blir likvärdigt mellan förskoleklass och årskurs 1 samt att svenska som andraspråk blir likvärdigt med arbetet inom svenska och matematik. Utöver det kan rektorn sträva efter att skapa goda förutsättningar för ett kollegialt lärande där specialpedagogisk kompetens används i analys och utveckling av lärares undervisning. Med fördel kan Skolverkets rekommendationer om arbetet med garantin för tidiga stödinsatser användas i detta arbete.⁴

På Skolinspektionens vägnar

Beslutet har fattats av Ana-Maria Koci Spång.

I den slutgiltiga handläggningen av ärendet har även utredare Susanne Lindberg Åkerberg (föredragande), utredare Sylvia Lindqvist, utredare Roger Thuring medverkat.

⁴ Skolverket (2022). *Rekommendationer om arbetet med garantin för tidiga stödinsatser i förskoleklass och lågstadiet*. Tillgänglig via < <https://www.skolverket.se/skolutveckling/inspiration-och-stod-i-arbetet/rekommendationer/rekommendationer-om-arbetet-med-garantin-for-tidiga-stodinsatser-i-forskoleklass-och-lagstadiet> >.

Bilaga 1: Underlag för bedömning tematisk kvalitetsgranskning

Som underlag för bedömningarna har Skolinspektionens utredare använt sig av framtagna kvalitetskriterier, vilka är utformade utifrån Skolverkets rekommendationer för arbetet med garantin.⁵

Följande områden granskas:

Förberedelser för samråd inom garantin för tidiga stödinsatser

Lärare och personal med specialpedagogisk kompetens etablerar ett nära samarbete och samtalar om hur det gemensamma arbetet med garantin ska utformas och hur arbetet ska leda till att syftet med garantin uppfylls.

Lärare och personal med specialpedagogisk kompetens identifierar behov av och föreslår kompetensutvecklingsinsatser inom garantins område.

Lärare och personal med specialpedagogisk kompetens arbetar tillsammans utifrån organisationens och skolans rutiner och med frågorna vad, hur, när och av vem något ska göras inom garantin.

Lärare och personal med specialpedagogisk kompetens utvecklar en samsyn kring begrepp och målsättning för arbetet med garantin.

Genomförande av samråd inom garantin för tidiga stödinsatser

Lärare och personal med specialpedagogisk kompetens tar stöd i varandras kompetens i arbetet med att möta elevernas varierande förutsättningar och behov.

Lärare och personal med specialpedagogisk kompetens reflekterar och analyserar tillsammans hur undervisningen har utgått från ett varierat sätt att lära och hur eleverna har fått möjlighet att visa sina kunskaper.

Lärare och personal med specialpedagogisk kompetens samtalar om vilket stöd som fungerar för eleven.

Lärare och personal med specialpedagogisk kompetens analyserar tillsammans resultaten av de obligatoriska materialen utifrån vad det är som påverkar elevernas resultat.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida:

[Garanti för tidiga stödinsatser \(skolinspektionen.se\)](https://www.skolinspektionen.se/garanti-for-tidiga-stodinsatser).

⁵ Skolverket (2022). *Rekommendationer om arbetet med garantin för tidiga stödinsatser i förskoleklass och lågstadiet*. Tillgänglig via < <https://www.skolverket.se/skolutveckling/inspiration-och-stod-i-arbetet/rekommendationer/rekommendationer-om-arbetet-med-garantin-for-tidiga-stodinsatser-i-forskoleklass-och-lagstadiet> >.

Bilaga 2: Författningsstöd

Förberedelser och genomförande av samråd inom garantin för tidiga stödinsatser

I skollagen finns bestämmelser om en garanti för tidiga stödinsatser i förskoleklassen och lågstadiet. Garantin består av flera led för att säkerställa att elever i behov av stödinsatser får rätt stöd i rätt tid. Enligt skollagen ska ansvarig förskollärare eller lärare i förskoleklassen, årskurs 1 och 3 i grundskolan under vissa förutsättningar genomföra en särskild bedömning av en elevs kunskapsutveckling. Den särskilda bedömningen ska göras om det, utifrån obligatoriska kartläggnings- och bedömningsmaterial, finns en indikation på att eleven inte kommer att uppfylla de kriterier för bedömning av kunskaper i svenska, svenska som andraspråk eller matematik som gäller för aktuell skolform.⁶

Om det efter en sådan särskild bedömning kan befaras att eleven inte kommer att uppfylla de kriterier för bedömning av kunskaper som gäller för den aktuella skolformen, ska det skyndsamt planeras stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie verksamheten eller göras en anmälan om eventuellt behov av särskilt stöd till rektorn enligt 7 §.⁷

I slutet av förskoleklassen och i slutet av lågstadiet i grundskolan ska det genomföras en uppföljning av sådant stöd som getts. Resultatet av uppföljningen ska överföras till den lärare som ska ansvara för eleven i nästa årskurs.⁸

Skollagen definierar tre situationer inom garantin för tidiga stödinsatser, där ansvarig förskollärare eller lärare som huvudregel ska samråda med personal med specialpedagogisk kompetens. Ansvarig förskollärare eller lärare ska samråda med personal med specialpedagogisk kompetens vid den särskilda bedömningen av en elevs eventuella behov av extra anpassningar och särskilt stöd i svenska, svenska som andraspråk och matematik samt vid planering av sådana extra anpassningar så att rätt stödinsatser utformas för eleven. Den ansvariga förskolläraren eller läraren ska också vid uppföljningen av det stöd som getts samråda med personal med specialpedagogisk kompetens.⁹

⁶ 3 kap. 4 § 1 st. skollagen (2010:800).

⁷ 3 kap. 4 § 2 st. skollagen.

⁸ 3 kap. 4 b § skollagen.

⁹ 3 kap. 4 a § skollagen.

Av förarbetena framgår att syftet med garantin för tidiga stödinsatser inte bara är att de elever som är i behov av stödinsatser ska få sådana insatser tidigt. Avsikten är också att det ska säkerställas att dessa insatser är utformade utifrån elevens behov. Specialpedagogisk kompetens kan enligt förarbetena bidra till att stödinsatserna utformas på ett ändamålsenligt sätt och även bidra i utvärderingen av insatserna.¹⁰

Vidare anges i förarbetena att personal med specialpedagogisk kompetens ska vara ett stöd för ansvarig förskollärare eller lärare, bland annat vid bedömningen av behovet av stödinsatser hos de elever som befinner sig i gränslandet mellan dem som inte bedöms ha något sådant behov och elever där förutsättningarna för extra anpassningar eller anmälan till rektorn enligt 7 § redan är uppfyllda. På vilket sätt samrådet ska genomföras måste avgöras från fall till fall. Även i fråga om planering måste det sätt på vilket samrådet ska genomföras avgöras från fall till fall.¹¹

I läroplanen anges att undervisningen ska anpassas till varje elevs förutsättningar och behov.¹² Vidare anges att alla som arbetar i skolan ska uppmärksamma och stödja elever i behov av extra anpassningar eller särskilt stöd, och samverka för att göra skolan till en god miljö för utveckling och lärande.¹³

Rektorn har ansvaret för skolans resultat och har, inom givna ramar, ett särskilt ansvar för att undervisningen och elevhälsans verksamhet utformas så att eleverna får den ledning och stimulans, de extra anpassningar eller det särskilda stöd samt hjälp de behöver. Rektorn har vidare ett särskilt ansvar för att personalen får den kompetensutveckling som krävs för att de professionellt ska kunna utföra sina uppgifter och kontinuerligt ges möjligheter att dela med sig av sin kunskap och att lära av varandra för att utveckla utbildningen.¹⁴

¹⁰ Regeringens proposition 2017/18:195. *Läsa, skriva räkna – en garanti för tidiga stödinsatser*, s. 51 f.

¹¹ Prop. 2017/18:195 s. 86.

¹² Förordningen (SKOLFS 2010:37) om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet (Lgr 22), 1. Skolans värdegrund och uppdrag, avsnitt En likvärdig utbildning.

¹³ Lgr 22, avsnitt 2.2 Kunskaper.

¹⁴ Lgr 22, avsnitt 2.8 Rektorns ansvar.